

NVDO HIGHLIGHTS

27 en 28 november 2014, Bilderberg Hotel, Oosterbeek

Uitgave december 2014

Belangrijke organisatie-wijziging NVDO

Tijdens de 40ste NVDO-meeting presenteerden ruim 90 jonge diabetesonderzoekers hun soms verrassende onderzoeksresultaten. Boeiende *state-of-the-art* lectures gaven stof tot nadenken en tijdens de pauzes was er volop ruimte voor ontmoeting. Achter de schermen vonden twee belangrijke organisatiewijzigingen plaats: de aanstelling van een nieuw bestuur én aansluiting van de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV).

V.l.n.r. prof. dr. Mattheus Hesseling, dr. Erik Serné en dr. Suat Simsek

Dr. Erik Serné (internist VUmc), de nieuwe bestuursvoorzitter, licht de organisatiewijziging toe. "Vanuit de NIV was behoefte aan een aanspreekpunt voor kwaliteit van zorg, educatie en beroepsbelangen. De NVDO bundelt een groot aantal disciplines en kwam hiervoor het meest in aanmerking. Het doel van de NVDO is het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van diabetes mellitus en de toepassing van hierbij verkregen resultaten in de klinische praktijk. Door aansluiting van de NIV krijgt ook het laatstgenoemde doel meer aandacht en raakt de NVDO nu ook betrokken bij het opstellen en beoordelen van richtlijnen op het gebied van diabetes, alsmede de plaatsbepaling van nieuwe geneesmiddelen. Gezien de organisatiewijziging lag het voor de hand om als nieuwe NVDO-voorzitter een internist te kiezen. Vandaar dat ik deze functie nu vervul. In de toekomst kunnen echter ook basale wetenschappers voorzitter worden. Mattheus Hesseling (MUMC) is de nieuwe secretaris en Suat Simsek (MC Alkmaar) de nieuwe penningmeester."

Klinische toepasbaarheid

Serné: "Het is belangrijk dat basale onderzoekers, endocrinologen, vasculair geneeskundigen, huisartsen en (kinder)artsen vanuit hun eigen expertise meedenken om meer duidelijkheid te krijgen over het complexe en heterogene ziektebeeld van diabetes en onderzoek doen

naar de pathofysiologische mechanismen. Alles met het oog op het vinden van betere oplossingen dan de huidige therapieën en om complicaties te voorkomen. Voor mij is dat de meerwaarde van de NVDO." Hesseling beaamt dit. "Zowel het pre-klinische als het klinische diabetesonderzoek in Nederland is van hoog niveau. Het is goed om beide aspecten gezamenlijk binnen één meeting onder te brengen, zodat de basale onderzoekers spreken met de klinici en andersom. Op deze manier kan het Nederlandse diabetesonderzoek haar vooraanstaande positie in de wereld behouden. Als basaal diabetesonderzoeker is het mijn misse om er via de najaarsvergadering mede voor te zorgen dat we in Nederland kwalitatief hoogstaand onderzoek verrichten dat naast het creëren van nieuwe kennis ook een relevante klinische toepasbaarheid kent, op korte of langere termijn."

Hoge kwaliteit

Het belang van de klinische toepasbaarheid speelt ook een belangrijke rol voor 'academische dokter' Suat Simsek. "Dankzij de NVDO komen basaal wetenschappelijk onderzoek en de klinische toepassingen samen voor diverse disciplines. De gepresenteerde onderzoeken zijn van hoge kwaliteit. Tijdens de meeting met elkaar in gesprek gaan kan tot verrassende inzichten en uiteindelijk tot waardevolle klinische toepassingen leiden."

Best meeting abstracts

L. Lindeboom (MUMC)

lucas.lindeboom@maastrichtuniversity.nl

1H-MRS derived skeletal muscle acetylcarnitine concentration at rest is associated with insulin sensitivity

Onderzoek bij proefdieren heeft aangetoond dat de capaciteit van de skeletspier om acetylcarnitine te vormen betrokken is bij het ontstaan van diabetes type 2. Door het gebruik van een lange echotijd bij proton magnetische resonantiespectroscopie is het

mogelijk de acetylcarnitine-concentratie in de spier non-invasief te meten op een klinische MRI-scanner. Het onderzoek toont aan dat de acetylcarnitine-concentratie verlaagd is bij patiënten met diabetes type 2 en dat deze is gerelateerd aan de insulinegevoeligheid van de skeletspier.

S. Udayappan (AMC)

s.d.udayappan@amc.uva.nl

Intestinal *Ralstonia pickettii* drives visceral adipose inflammation and insulin resistance

Ontsteking van visceraal (buik)vetweefsel zou de drijvende factor in de ontwikkeling van insulineresistentie en diabetes type 2 zijn. Het ontstaan van deze ontsteking is echter niet goed bekend. Dit onderzoek heeft aangetoond dat bepaalde darm-

bacteriën betrokken zijn bij de ontsteking en dat vaccineren tegen deze bacteriën bij muizen de ontsteking kan tegengaan. Het lijkt erop dat darmbacteriën betrokken zijn bij het ontstaan van diabetes mellitus en dat vaccinatie bij mensen met overgewicht om diabetes te voorkomen in de nabije toekomst mogelijk moet zijn.

E. Canfora (MUMC)

emanuel.canfora@maastrichtuniversity.nl

Colonic short chain fatty acids infusions promote fat oxidation and improve metabolic parameters in overweight males

Korteketenvezuren, gevormd door microbiële fermentatie van voedingsvezels, beïnvloeden het metabolisme en kunnen een rol spelen bij het ontstaan van obesitas en diabetes. Deze studie onderzocht het effect van de toediening van verschillende korte-

ketenvetzuurmengsels in het colon op het humaan metabolisme. Fysiologische korteketenvetzuurconcentraties verhoogden het energiegebruik, de vetverbranding en de verzadiging en verminderden inflammatie bij mannen met overgewicht. Het verhogen van korteketenvetzuurconcentraties in het colon kan door deze mechanismen een belangrijke rol spelen bij de behandeling of preventie van obesitas en diabetes.

Debat

Centers of expertise: pure window dressing?

Ook al werd het geen fel debat, Thomas van Bommel (Gelre ziekenhuizen) en Henk Jan Aanstoot (Diabeter) hebben zeker een duidelijke stellingname. Waar de eerste meer ziet in een netwerkconstructie, ziet de ander overduidelijk de meerwaarde van diabetesexpertisecentra.

“Window dressing? Zeker niet!”, vindt Aanstoot. “Clinic dressing misschien, maar patiënten moeten weten wat we doen. Expertisecentra zijn ontzettend hard nodig. Een tienkamper is goed in tienkamp, maar is geen winnaar op de 100 meter sprint. Daar heb je focus voor nodig. Diabeter is nu *Center of Reference*: we werken als voorbeeldkliniek voor diabeteszorg en zijn nauw betrokken bij nieuwe ontwikkelingen en internationaal onderzoek. De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel, die moet je op de voet volgen. Dat lukt alleen door te focussen. Onze focus is diabetes. Op dat gebied willen we topzorg leveren. Mijn patiënt heeft recht op een expertisecentrum.”

Kwaliteitsinformatie

Kwaliteit van zorg staat ook voor Van Bommel bovenaan. “Maar”, vraagt hij zich af, “waarom zouden er expertisecentra moeten zijn om kwaliteit te kunnen leveren? En, wat is kwaliteit? In de

‘Euro Diabetes Index 2014’ staat Nederland op de tweede plek, na Zweden. We scoren goed op de procesindicatoren, maar het ontbreekt aan basale voorwaarden voor valide, betrouwbare kwaliteitsinformatie. Als je niet eens weet volgens welke maten je moet meten, hoe kun je dan zeggen dat een expertisecentrum kwalitatief beter is? Ook zouden expertisecentra efficiënter, goedkoper, toegankelijker en inhoudelijk beter zijn. Hoe kun je ooit 834.000 mensen met diabetes in vier of vijf centra centreren? Goedkoper, dat vraag ik me af. Efficiënter en inhoudelijk beter, dat is mogelijk, maar je verliest wel in de breedte van de zorg. Het overgrote deel heeft comorbiditeit, je kunt niet volstaan met diabetesexpertise alleen.” Aanstoot reageert hierop: “Dan zul je andere expertises moeten ontwikkelen. Je moet generalist genoeg zijn voor bijkomende zaken. En wat betreft de ‘volumeproblematiek’ van diabetes type 2 en de verdeling eerste en tweede lijn; dat is een

Dr. Henk Jan Aanstoot (links) en dr. Thomas van Bommel (rechts) in debat over de meerwaarde van centers of expertise

andere discussie dan de problematiek van type 1, die qua uitkomsten nog lang niet voldoende is. Juist dat kunnen expertisecentra helpen verbeteren.”

Netwerkgedachte

De oplossing ligt volgens Van Bommel in de netwerkgedachte. “Als beroepsgroep moet je op de hoogte zijn van de zorg die er is en denken en behandelen in netwerken en de uitkomsten goed registreren. Dit geeft een brede dekking voor diabetesonderzoek. Laten we ook werk maken van het definiëren van *state-of-the-art* zorg om elkaar

te kunnen spiegelen en samen kwalitatief steeds betere zorg te leveren. Het is de uitdaging om zichtbaarder te maken wat we doen.” In de netwerkgedachte kan Aanstoot zich vinden. Ook wat betreft de registratie zijn beiden het eens. Aanstoot: “Om steeds verder te ontwikkelen is het een *must* gegevens te verzamelen en die goed te registreren. Diabeter doet dat en dit is bittere noodzaak voor betere uitkomsten. De financiering is in dit opzicht ook niet onbelangrijk: met goed geregistreerde gegevens kun je voor je patiënt gaan staan!”

Mariëtte Boon wint 29ste dr. F. Gerritzen-prijs

Voor de 29ste keer is de dr. F. Gerritzen-prijs uitgereikt aan een recent gepromoveerde onderzoeker die klinisch onderzoek heeft gedaan op het gebied van diabetes. De gelukkige winnaar dit jaar is Mariëtte Boon (LUMC) die op 12 juni jl. cum laude promoveerde met haar proefschrift ‘Turning up the heat: role of brown adipose tissue in metabolic disease’.

In haar proefschrift laat Boon zien dat unieke eigenschappen van bruin vet een belangrijke rol kunnen spelen in de strijd tegen obesitas en aanverwante stoornissen zoals diabetes type 2 en dyslipidemie. “Bruin vet kan energie die opgeslagen is in vet (triglyceriden) verbranden tot warmte. Het ontkoppelingseiwit UCP1, dat specifiek in bruin vet voorkomt, is mede verantwoordelijk voor dit proces. Onze bevindingen laten zien dat bruin vet farmacologisch kan worden geactiveerd, mogelijk ook bij mensen. We weten nu ook dat bruin vet een belangrijke rol kan spelen in de stofwisseling van volwassenen. We hebben aangetoond dat Hindoestanen - die zeer gevoelig zijn voor het ontwikkelen van obesitas, dyslipidemie en diabetes type 2 - een sterke vermindering hebben van hun bruinvetvolume, evenals een verminderde *non-shivering thermogenesis* en energieverbruik in rust. Dit vergeleken met gemachte blanke Kaukasiërs. De bevinding dat de koude-geïnduceerde supraclaviculaire huidtemperatuur correleert met 18F-

FDG-opname bij mensen kan in de toekomst leiden tot de ontwikkeling van een surrogaatmarker voor de activiteit van bruin vet.”

De **dr. F. Gerritzen-prijs** bestaat uit de bronzen dr. F. Gerritzen-penning, een oorkonde en € 5.000 voor de winnaar. De overige genomineerden ontvangen € 500. Dit jaar waren dat Nick Wlazlo (MUMC) met zijn proefschrift ‘Novel aspects of insulin resistance and type 2 diabetes mellitus: iron metabolism, the complement system, and liver cirrhosis’ en Renate van Genugten (VUmc) met haar proefschrift ‘Glucocorticoid-induced diabetes: potential role for incretin-based therapies’. Zij was de vierde student van professor Michaela Diamant die was genomineerd voor de prijs. Er werd stilgestaan bij het veel te vroege overlijden van Michaela Diamant op 9 april jl.

V.l.n.r. dr. Mariëtte Boon, dr. Renate van Genugten en dr. Nick Wlazlo.

'Broken clock' verhoogt risico op diabetes type 2

Uit onderzoek blijkt dat een verstoord dag/nachtritme, ofwel een *broken clock* het risico op diabetes type 2 verhoogt. Tijdens de donderdagochtend-sessie werden vijf abstracts gepresenteerd over dit thema.

Prof. Andries Kalsbeek (hoogleraar experimentele neuro-endocrinologie in het AMC): "Het lichaam stelt andere eisen aan het glucosemetabolisme als het actief is dan tijdens slaap of rust. Een verstoord dag/nachtritme zou daardoor de aanleg voor onder meer diabetes type 2 kunnen versterken. Mensen die in ploegendienst werken hebben inderdaad een verhoogd risico op diabetes, maar ook komt er meer borstkanker voor bij verpleegkundigen met nachtdiensten."

Verschillende factoren spelen een rol: de effecten van (gebrek aan) slaap op de hormonen en het autonome zenuwstelsel, beweging, licht en voeding. "Lang wakker blijven in het donker en veel eten

leidt tot een *broken clock*. Overdag binnen blijven en weinig bewegen verstoort ook de normale klok-functie en daarmee de afwisseling in het glucosemetabolisme. De onderzoeksvragen waar we nu aan werken zijn: waardoor dragen verstoringen in het dag/nachtritme bij aan verstoringen in de insulinegevoeligheid en daardoor aan diabetes type 2? En: hoe kunnen verstoorde ritmes worden hersteld en wat is het effect daarvan op het glucosemetabolisme en het ziekteverloop? Belangrijke vraag voor de toekomst is of we door middel van licht of juist het vermijden van licht in de nacht het glucosemetabolisme kunnen verbeteren bij mensen met diabetes type 2."

Annual meeting of the young investigators of the Dutch Association for Diabetes Research

Toekomst van diabetes

Daniël van Raalte (VUmc): "De afgelopen periode zijn veel nieuwe geneesmiddelen om diabetes te behandelen op de markt gekomen. Dit biedt nieuwe mogelijkheden, maar er zijn ook vraagstukken als langetermijnveiligheid en kostenaspecten. Voor de tweede lijn, gekenmerkt door vaak complexere casuïstiek, ontbreken goede richtlijnen. Internisten in samenwerking met de NVDO moeten een voortrekkersrol hebben om een standpunt in te nemen met betrekking tot de nieuwe glucoseverlagende medicatie."

Titia Vriesendorp (Isala): "Diabetes is één ziekte, maar is enorm heterogeen. Willen we echt iets kunnen doen – van *bench to bedside* – dan zullen we in een heel vroeg stadium met elkaar moeten praten. De translationele benaderingswijze van diabetes waarin basale wetenschap aan klinische re-

levantie wordt gekoppeld, start op de Young NVDO meeting. Zo komen diabetesonderzoekers al vroeg in hun carrière in aanraking met andere wetenschappers die zich inzetten voor dezelfde ziekte. Van Raalte en Vriesendorp organiseren jaarlijks de 'jonge NVDO-bijeenkomst' voor Nederlandse en Belgische promovendi. "Dit is voor velen het eerste moment dat zij een presentatie geven aan hun collega-promovendi. Je ontmoet mensen van een ander spectrum in een heel ongedwongen sfeer. Enorm leuk om te organiseren en zeker waardevol voor de toekomst van diabetes."

De eerstvolgende Young NVDO meeting vindt plaats op vrijdag 30 en zaterdag 31 januari 2015 in Soesterberg. Meer informatie: d.vanraalte@vumc.nl en t.vriesendorp@isala.nl

Dr. Daniël van Raalte

Dr. Titia Vriesendorp

Een greep uit de ruim 90 abstracts

J. ten Kulve (VUmc)

js.tenkulve@vumc.nl

Satiating effects of meal intake on central activity in reward circuits is partly mediated by endogenous GLP-1 in patients with diabetes

Er zijn indirecte aanwijzingen dat GLP-1 invloed heeft op de eetlust en de voedselinname via een effect op de hersenen. Met gebruik van functionele MRI bij mensen werd gevonden dat het verzadigende effect op de hersenreacties door het innemen van een maaltijd duidelijk is verminderd wanneer het effect van endogeen GLP-1 wordt geblokkeerd door toediening van een GLP-1-antagonist. Deze bevinding wijst op een fysiologische rol voor endogeen GLP-1 in de centrale regulatie van voedselinname.

A. Koopman (VUmc)

ad.koopman@vumc.nl

The association between anti-GAD antibody levels and incident diabetes in a population-based cohort

Bij patiënten met diabetes type 2 is een hogere antilichamentiter tegen glutaminezuurdecarboxylase (GAD) geassocieerd met een snellere progressie tot insulinedeficiëntie. Tot nu toe is echter nooit gekeken naar de relatie tussen anti-GAD en het ontwikkelen van diabetes in een populatiestudie. In dit cohort van 1.302 deelnemers (gemiddeld 60 jaar en 46% man) waren 13 deelnemers anti-GAD-positief. De kans om diabetes te ontwikkelen was 7 keer hoger bij anti-GAD-positieve deelnemers, dan bij anti-GAD-negatieve deelnemers.

S. Janssens (TU/e)

S.Janssens@tue.nl

Effect of caloric and non-caloric sweeteners on liver lipid content and metabolism in rats

Een niet-alcoholische vette lever is een gevolg van obesitas en wordt gekarakteriseerd door ophoping van vetten in de lever. Buiten een toename in vetconsumptie via voeding speelt een toename in consumptie van frisdrank een belangrijke rol. Kunstmatige zoetstoffen, zoals aspartaam, zijn belangrijk in de strijd tegen overgewicht, omdat deze een zoete smaak geven zonder de calorieën. In dit onderzoek wordt het effect van calorische en niet-calorische zoetstoffen op de totale hoeveelheid vet en de opname en synthese hiervan in de lever bepaald.

T. van Zutphen (UMCG)

t.van.zutphen@umcg.nl

FGF1, an old newcomer in the battle against diabetes

Leververvetting wordt binnenkort de meest voorkomende leveraandoening wereldwijd, echter gerichte behandeling bestaat niet. Toediening van fibroblast groeifactoren (FGF) bij diabetische muizen met een vette lever zorgde voor een sterke vermindering van hepatisch vet, voornamelijk door een tijdelijk verhoogde hepatische uitstoot van vetdeeltjes, wat vergezeld werd door stimulering van de totale vetverbranding ten opzichte van koolhydraten. Normale levers van gezonde muizen werden niet dusdanig beïnvloed. FGF1 heeft dus veel potentie als therapie tegen leververvetting.

Kimberly Nahon wint prof. dr. J. Terpstra Award

Lilly Diabetes heeft de prof. dr. J. Terpstra Award in het leven geroepen, met daaraan gekoppeld een geldbedrag van € 10.000. Dit om jonge veelbelovende onderzoekers de mogelijkheid te bieden hun onderzoek uit te voeren. Kimberly Nahon kreeg dit jaar de prijs voor haar onderzoek naar de effecten van een β 3-receptoragonist op bruin vet en energieverbruik bij met name Hindoestanen.

Met een score van 60 van de in totaal 75 punten is het onderzoeksvorstel van Kimberly Nahon de prijs overduidelijk waard. Nahon is pas twee maanden bezig met haar promotieonderzoek en is zeer verrast. “Geweldig, hiermee kan ik heel mooi onderzoek verrichten. We hebben ontdekt dat door de β 3-receptoragonist te activeren we twee aandoeningen tegelijk kunnen aanpakken: overgewicht en diabetes type 2. Met dit geldbedrag hopen we een bijdrage te kunnen leveren aan nieuwe behandelstrategieën.”

Verbetering metabool fenotype

“Hindoestanen hebben een verhoogd risico op obesitas, dyslipidemie en insulineresistentie en als gevolg hiervan op de ontwikkeling van diabetes type 2, vergeleken met blanke Kaukasiërs”, vertelt Nahon. “Uit onze eerdere onderzoeken is gebleken dat het energieverbruik in rust bij Hindoestanen ongeveer 30% lager is. Daarnaast hebben wij recentelijk door middel van 18F-FDG-PET-CT-scans aangetoond dat Hindoestanen een lagere activiteit van bruin vet hebben. Het idee van dit

onderzoeksvorstel is dat als we het bruine vet kunnen activeren bij Hindoestanen, dit kan leiden tot een verbetering van hun metabole fenotype. Vanuit de literatuur weten we al dat bruin vet kan worden geactiveerd door kou, maar blootstelling aan kou is een nogal Spartaanse behandelingsstrategie voor mensen. Daarom zijn wij op zoek naar andere manieren om bruin vet te activeren.”

Nieuwe behandelstrategie

Nahon: “ β 3-receptoragonisten zijn mogelijk een veelbelovend medicijn om bruin vet te activeren. Zij kunnen de sympatische innervatie van de bruine vetcel nabootsen door direct de β 3-receptor te stimuleren. Onze eerdere studies bij muizen hebben laten zien dat behandeling met een β 3-receptoragonist de vetmassa kan verlagen, dyslipidemie kan verbeteren en de insulinegevoeligheid kan verhogen. Ook humane studies hebben recentelijk aangetoond dat een β 3-receptoragonist bruin vet kan activeren. Wij verwachten dat behandeling met een β 3-receptoragonist zowel bij blanke Kaukasiërs als Hindoestanen bruin vet zal activeren en het energieverbruik zal verhogen. Tevens verwachten we dat bij Hindoestanen het effect groter zal zijn vanwege hun lagere basale energieverbruik. Wij hopen dat deze studie leidt tot de ontdekking van een nieuwe

behandelstrategie voor de behandeling van obesitas en diabetes type 2 bij met name Hindoestanen.”

Winnend onderzoek 2013

Elk even jaar wordt de prijs toegekend aan klinisch onderzoek, het oneven jaar aan fundamenteel onderzoek. In 2013 mocht Dov Ballak de prijs in ontvangst nemen voor zijn fundamentele onderzoek naar het effect van de antistof IL-37: ‘IL-37 protects against obesity-induced inflammation and insulin resistance’.

Prof. dr. J. Terpstra (1923) is een van de oprichters van de NVDO. Zij was de eerste vrouwelijke hoogleraar in Nederland. In 1956 promoveerde zij op de schildklier, vanaf 1957 ging zij zich bezighouden met diabetes en richtte zij de eerste diabetespoli op. De prijs bestaat uit een geldbedrag en een beeldje: een vrouwelijke dokter met esculaap en een kolibri - een vogeltje dat net als diabetespatiënten zorgvuldig zijn voedsel uitzoekt - dat hoog in de lucht wordt gehouden als teken van optimisme om een oplossing voor diabetes te bewerkstelligen. Het is gemaakt door Frank Willem Jansen (gynaecoloog in het LUMC).

Met een goed gevoel afscheid nemen

Een nieuw bestuur betekent dat er afscheid moet worden genomen van het oude bestuur. Ingrid Jazet, Frits Holleman en Bastiaan de Galan kijken met een goed gevoel terug op de jaren dat zij respectievelijk voorzitter, penningmeester en secretaris waren.

“Het was gewoon heel leuk om te doen!”, zegt Jazet. “We hadden als bestuur een goede klik met elkaar en dan kun je samen heel wat werk verzetten.” De Galan voegt toe: “De ADDRDM is uitgegroeid tot een volwaardig congres dat allang niet meer alleen voor onderzoekers interessant is, maar zich ook nadrukkelijk richt op praktiserende klinici. De nieuwste ontwikkelingen zullen er ongetwijfeld toe bijdragen dat meer internisten met belangstelling in diabetes zich bij de NVDO zullen aansluiten en de meeting zullen bijwonen.”

Holleman is blij dat het ook in financieel opzicht goed is gegaan. “Ik ben vijf jaar penningmeester geweest en we hebben de meeting steeds kosten-

dekkend kunnen organiseren. Ook hebben we het aantal deelnemers kunnen vasthouden. Ooit begon de meeting met zes sprekers, nu zijn er zo’n 100 abstracts en bijna 300 deelnemers. Het geeft een gevoel van verantwoordelijkheid: dit is de enige meeting voor diabetesonderzoekers in Nederland. Iedereen die naam heeft in de diabeteswereld wil hier zijn aios laten presenteren, omdat het laagdrempelig is en de sfeer goed is. Ik kom hier al sinds 1993, eerst als jonge onderzoeker, later als bestuurslid. En volgend jaar gewoon als deelnemer!”

Bastiaan de Galan kon vanwege familieomstandigheden niet aanwezig zijn tijdens de NVDO meeting en staat om die reden niet op de foto.

V.l.n.r. prof. dr. Coen Stehouwer, Kimberly Nahon, dr. Nel Geelhoed-Duijvestijn, dr. Arian Plat (Lilly Diabetes) en dr. Mathijs Bunck (Lilly Diabetes)

Dr. Frits Holleman

Dr. Ingrid Jazet

Colofon

De Nederlandse Vereniging voor Diabetes Onderzoek (NVDO), opgericht in 1974, heeft als doel wetenschappelijk onderzoek op het terrein van diabetes mellitus te bevorderen en de toepassing van de resultaten daarvan in de klinische praktijk. De belangrijkste activiteit van de NVDO is het organiseren en coördineren van de jaarlijkse vergadering voor diabetesonderzoekers. Deze tweedaagse bijeenkomst bestaat uit wetenschappelijke

symposia en presentaties van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek dat voornamelijk in Nederland is uitgevoerd.

Voorzitter NVDO

Dr. E. Serné, internist
Afdeling Interne Geneeskunde
VU medisch Centrum
Postbus 7057, 1007 MB Amsterdam
Tel.: 020 444 44 44
E-mail: e.serne@vumc.nl

© 2014, NVDO

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Bohn Stafleu van Loghum en wordt mede mogelijk gemaakt door Eli Lilly and Company (NLDBT00983)

Tekst: Nathalie Ekelmans-Kriek
Fotografie: Liesbeth Dingemans
Eindredactie: Marfina de Wijs, TekstFocus

State-of-the-art lectures

Dr. David Savage

Congenital syndromes of severe insulin resistance, physiological lessons learnt from rare diseases

Mensen met familiale gedeeltelijke lipodystrofie (FPLD) hebben een zeer ernstige vorm van insulineresistentie. Over deze zeldzame ziekte hield dr. David Savage van Cambridge University een boeiende lezing.

Dr. Katharine Owen

Diagnosing monogenic diabetes: genes, biomarkers and inflammation

Speciale aandacht was er deze meeting voor MODY (*Maturity-Onset Diabetes of the Young*). In het Oxford Centre for Diabetes Endocrinology and Metabolism doet dr. Katherine Owen onderzoek naar het brede scala van onderliggende etiologie. Specifiek wordt gezocht naar niet-genetische biomarkers voor MODY-subtypen. Dit om de diagnostiek te verbeteren; nog altijd wordt 80% van de diabetespatiënten in het Verenigd Koninkrijk niet getest op MODY.

